

Besøksadresse:
Torggata 22 • 2317 Hamar

Redaksjonen:
redaksjonen@hamar-dagblad.no
Tlf.: 62 54 31 40
Faks: 62 54 31 60

Postadresse:
Postboks 325 • 2303 Hamar

Bankgiro annonser:
1820 05 00519

Bankgiro abonnement:
1822 06 42530

Ansvarelig redaktør:
Tore Svensrud
Tlf.: 62 54 31 51

Journalister:
Hilde Berit Evensen
Tlf.: 975 18 779

Jo E. Brenden
Tlf.: 908 82 098

Administrerende direktør:
Jon Kristiansen
Tlf.: 62 43 24 77

Annonser:
annonser@hamar-dagblad.no
Tlf.: 62 54 31 40 • 62 43 24 20
Faks: 62 54 31 60

Annonsekonsulent:
Anne Huuse-Teamleder
Tlf.: 970 86 986

Textside pr. modul
kr 599,- inkl. farge.
Linjeannonse, privat maks
10 linjer **pr. annonse** kr 45,-
Oppslag:
16.000

Utgivelse og trykk:
AS Østlendingen

Linda Kristiansen
Tlf. 901 30 536

Hamar • Dagblad

TIPS OSS PÅ VÅRE NETTIDER

hamar-dagblad.no
NYHETER PÅ NETT

Festival

I går startet den fjerde Kirsten Flagstad Festival. Med alt fra barnehagekonsert til masterclass favner festivalen bredere enn noen gang. Festivalkomiteen mener festivalen har noe for alle. Men selv om alle aldersgrupper er involvert i festivalen, når den ikke ut til alle. For å få opera ut til det brede lag, er det nødt til å tenkes nye arenaer, møte folk der de er. Selvsagt er Arve Tellefsen i Hamardomen en vakker opplevelse. Selvsagt skal vi ha store kanoner utenfra, men det bør ikke utelukke nye konsertvarianter og lokale krefter.

I dagens Hamar Dagblad foreslår veteranen og kulturressursen Inger-Else Hulleman nettopp å ta den klassiske musikken ut på nye arenaer. Hun er heller ikke fremmed for å blande ulike musikksjangre og miljøer. Hulleman ser blant annet for seg en operaforestilling med skatere i anlegget på Koigen. Dette er ingen kritikk av festivalledelsen, men et viktig innspill fra henne til videreutvikling av Kirsten Flagstad Festival.

Musikkens Venner skal ha ros for den enorme innsatsen som legges ned. Flagstad-festivalen er et offentlig anliggende. Kommunen ga Musikkens Venner, en frivillig forening, i oppdrag å arrangere festivalen. Da må politikerne gi arrangørene økonomisk styrke til å gjøre den til det kulturelle løftet for byen som den har muligheter til å bli. Hvis man skal sammenlikne festivalene i Hamar er det Middelalderfestivalen og Kirsten Flagstad festival som har en ekte og historisk forankring knyttet til stedet. Festivalen hadde forjent en person i minst en halv stilling for å ta steget opp på det profesjonelle nivå og ut til folket.

Tore Svensrud
Ansvarelig redaktør

Det finst så mykje sær skriving der ute; ord blir delte på mange kreative og mindre kreative måtar. Du har kanskje lese nok om det før, og kanskje er du ein av dei som irriterer seg over sær skriving hos andre. Men kanskje er du ein av dei som berre er usikker eller ubevisst når du deler ord. Kan-skje - kanskje - kan denne artikkelen redde nokon frå å bli ein særskrivar.

Eg personleg er ein sær skrivar, men eg er nok ingen særskrivar. Interessa mi for språk og grammatikk kan sikkert verke sær på den eine eller den andre. Men som forskar har eg eit intensst behov for å forstå samanhengar og finne ut av ting. Språk er eit system av symbol og reglar. Det finst reglar for det meste, og dei fleste klarer å tileigne seg reglane i morsmålet i løpet av relativt få år i barndommen. Nokre reglar er lettare å skjønne enn andre. Men sjølv om dei fleste snakkar nokolunde «korrekt» (den dialekten ein har lært), er det få som kan forklare systemet bak språket dei snakkar.

Det munnlege språket er gjerne dialektbasert - i alle fall i Noreg - og har eigne reglar. Når vi uttrykkjer oss ved hjelp av skrift, bruker vi som regel eit offisielt skriftspråk (t.d. nynorsk eller bokmål), og det er gjerne mykje meinor normert og med strengare reglar. Dei fleste har kunna snakke i mange år før dei lærer å skrive.

Når ein lærer å skrive, startar ein gjerne med å lære bokstavane i alfabetet først, og så går ein laus på å setje saman bokstavane til ord. Ordet er ei grunnleggjande eining i språket. Det som gjer at mange utlendingar har problem med å skjønne talespråk, er at dei i byrjinga kan ha problem med å skilje enkeltord ut ifrå talestraumen. «Deterikkjesålettåhøyreenkeltord-nårmokonsnakkarheilsetningar.» Lange og komplekse ord kan vere ei

Om særskriving og sær skriving

MITTBLIKK

JENS HAUGAN
Førsteamanuensis i norsk, Høgskolen i Hedmark

skrive «dette passsar til fest og kvar dag»? Ein kan sikkert «jule opp nissen», men ein kan ikkje «vente på jule nissen». «Jule» må vere eit verb; det finst ikkje noko substantiv som heiter «jule». E-en i «julenissen» er ein bindevokal som gjer det lettare å uttale det samansette ordet. Ein annan bindevokal vi har, er «s», som i «statskanal». Skrivemåten «stats kanal» er ikkje eit ord. Det er to ordelar der den første delen aldri ville kunne stå for seg sjølv. «Stats» eksisterer rett og slett ikkje som eit norsk ord, like lite som «jule» er eit norsk substantiv. «Jule nisse» og «stats kanal» er dermed nok så sær særskriving.

«Brun ost» og «brunost» er ikkje nødvendigvis det same, og «blå bær» treng ikkje å vere «blåbær», for ikkje å snakke om «tytte bær», som ikkje gjev mening i det heile. Dersom ein prøver å uttale «brun ost» vs. «brunost» og «blå bær» vs. «blåbær», vil ein også kunne høyre ein tydeleg forskjell. Når det er to ord, kan begge ord bli uttalte med like mykje trykk. Og eitt av kriteria for å definere sjølvstendige ord, er nettopp at eit ord kan ha sjølvstendig trykk. Eit anna kriterium for norske ord er at ein ikkje skal kunne skyte inn andre ord i eit ord. Kan ein det, er det snakk om to ord. Derfor skriv ein «i fjor» og «i dag». Ein kan nemleg også seie «i heile fjor», «i heile dag». Mens ein skriv «imot» og «ifrå» fordi ein ikkje kan ha noko anna ord imellom «i» og «mot» eller «frå».

Det er eit faktum at «sær skriving» har blitt meinor vanleg i norsk, men det tyder ikkje at det er «korrekt» i dei normerte norske skriftspråka per i dag.

Det er ikkje usannsynleg at mange blir påverka av engelsk. Men engelsk grammatikk er ikkje norsk grammatikk, og det er vel eigentleg eit nedslag om ein føler den kjønne meir rett enn morsmålsgrammatikken.